L.9127/2.

KONINKRIJK BELGIE.

OVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling
etgeving, tweede kamer, de 9e
ecember 1964 door de Minister van
conomische Zaken en Energie ver-
ocht hem van advies te dienen
ver een ontwerp van wet "houdende
ijziging van de wet van 2 april
962 tot oprichting van een
fationale Investeringsmaatschappij
n van erkende gewestelijke inves-
eringsmaatschappijen", heeft de
e januari 1965 het volgend advies
egeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires économiques et de l'Energie, le 9 décembre 1964, d'une demande d'avis sur un projet de loi "modifiant la loi du 2 avril 1962 constituant une Société nationale d'investissement et des sociétés régionales d'investissement agréées", a donné le 8 janvier 1965 l'avis suivant :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Luidens de wet van 2 april 1962, heeft de Nationale Investeringsmaatschappij tot doel "de oprichting of uitbreiding van nijverheids- en handelsondernemingen te bevorderen door het nemen van tijdelijke participaties in naamloze vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de hoofdzetel in België gelegen is".

Zij is onder meer opgericht om een leemte in onze financiële structuur aan te vullen. "Uit de studie van deze structuur is immers gebleken, dat er geen organismen bestaan, welke gemachtigd zijn participaties te nemen, niet om deze maatschappijen te controleren en te beheren, maar om ze terug op de markt te brengen" (1).

I. Opdat de N.I.M. een instelling voor financiering van risicodragende kapitalen zou blijven (2), heeft de wetgever bepaald dat zij alleen tijdelijke participaties kan nemen.

De memorie van toelichting van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp zegt "dat de openbare sector bij het vervoer en de distributie van aardgas in België zou moeten betrokken worden". De Regering wenst dat de N.I.M. de overeenkomstige participatie kan nemen. Zij stelt dan ook voor, de wet zo te wijzigen dat de N.I.M. die mogelijkheid krijgt.

.../...

(1) Memorie van toelichting, gedr. st., Senaat, buitengew. zitt. 1961, blz. 4.

(2) Gedr. st., Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitt. 1961-1962, verslag nr 291, nr 3.

In het ontwerp staat echter geen bepaling tot regeling van het bijzonder geval van de distributie van aardgas, maar wel een algemene bepaling die de vroegere regeling wijzigt. De Regering wenst immers dat de N.I.M. ook in andere gevallen niet-tijdelijke participaties kan nemen.

Voortaan zullen de participaties van de N.I.M. in beginsel tijdelijk blijven, maar "de raad van beheer van de N.I.M. kan, met twee derde meerderheid van stemmen, afwijken van het tijdelijk karakter van de participaties" (artikel 1, tweede lid).

"Deze wijziging moet, - aldus de memorie van toelichting -, met behoud van het origineel aspect van de instelling, haar in staat stellen blijvend deel te hebben in de initiatieven van algemeen belang". Uit de tekst van het artikel en uit deze commentaar van de memorie van toelichting blijkt,dat de mogelijkheid tot het nemen van blijvende participaties niet noodzakelijk beperkt wordt tot het geval van de maatschappijen met gemengd beheer.

Bij de hiervoren aangehaalde bepaling zijn twee opmerkingen te maken.

1) Zij is voor twee interpretaties vatbaar.

Op zichzelf genomen, machtigt deze bepaling de raad van beheer van de N.I.M. ertoe te allen tijde, door een met een gekwalificeerde meerderheid genomen beslissing, af te wijken van het tijdelijk karakter van de participatie en zodoende ertoe te besluiten de effecten voorgoed in portefeuille te houden.

.../...

In een tweede interpretatie moet die bepaling samen worden gelezen met artikel 2, § 2, van de wet, luidens hetwelk de N.I.M. slechts participaties mag nemen bij de oprichting van een vennootschap of bij een kapitaalsverhoging, en dit met toestemming van de oprichters of van de algemene vergadering. De oprichters of de algemene vergadering moeten dus de beslissing van de raad van beheer van de N.I.M. kennen op het tijdstip dat zij hun toestemming geven. De beslissing tot afwijking wordt dus genomen als de N.I.M. haar participatie gaat nemen. De raad van beheer van de N.I.M. zou, nadat de N.I.M. haar participatie heeft genomen, niets meer kunnen afdoen aan het tijdelijk karakter van die participatie.

Het is zaak van de Regering te zeggen welke interpretatie aan haar bedoelingen beantwoordt.

De tekst zou zo moeten worden gesteld, dat hij niet op verschillende wijze kan worden uitgelegd.

2) De raad van beheer van de N.I.M. kan, met twee derde meerderheid van de stemmen, "afwijken van het tijdelijk karakter van de participaties".

Naar de gemachtigde van de Regering heeft verklaard, wil deze bepaling de N.I.M. alleen ontslaan van de verplichting haar participatie later af te staan, maar wil zij haar niet verplichten die voorgoed te behouden.

.../...

Onder bepaalde omstandigheden zou evenwel een blijvende participatie van de N.I.M. vereist kunnen zijn ingeval, wegens de aard van de onderneming, een blijvende participatie van overheidskapitaal onmisbaar mocht worden geacht.

II. In de tweede plaats beoogt het ontwerp de middelen van de N.I.M. uit te breiden.

1) Krachtens de huidige bepalingen kan de N.I.M. alleen participaties nemen in naamloze vennootschappen. De Regering acht het nodig dat de N.I.M. ook "deel kan uitmaken" van verenigingen, groepen, verenigingen voor studie of onderzoek welke de personen of groepen die het initiatief nemen tot het oprichten van nieuwe ondernemingen vaak genoopt zijn te vormen, vooraleer zij een vennootschap kunnen oprichten.

2) De participaties mogen slechts worden genomen bij de oprichting van een vennootschap of bij een kapitaalsverhoging (artikel 2, § 2, van de wet van 2 april 1962).

Artikel 2 van het ontwerp "breidt de mogelijkheden voor de N.I.M. uit om deel uit te maken van een naamloze vennootschap" (commentaar op de artikelen, artikel 2).

.../...

Die mogelijkheid verruimt het op tweeërlei wijze :

a) Door artikel 2, § 2, van de wet met de volgende bepaling aan te vullen :

"Evenwel zijn andere wijzen van participatie of van verhoging van participatie door de N.I.M. in het kapitaal van de bij voorgaande paragraaf beoogde naamloze vennootschappen toegelaten, mits :

1° ... (gekwalificeerde meerderheid van de raad van beheer);

2° ... (goedkeuring door de vennootschap)".

Door de nieuwe bepaling wordt het mogelijk de participatie van andere aandeelhouders over te nemen. Die terugkoop hoeft niet noodzakelijk met een kapitaalsverhoging gepaard te gaan. Uit de commentaar op de artikelen blijkt niet of de N.I.M. een participati zou kunnen verkrijgen door het aankopen van aandelen op de beurs. De tekst sluit die mogelijkheid niet uit

De nieuwe bepaling biedt ook gelegenheid tot "een veel gemakkelijkere participatie van de N.I.M. a kapitaalsverhogingen van maatschappijen, waarvan de effecten in de officiële beursnotering zijn opgenomen (commentaar op de artikelen, blz. 5). In de commentaa op de artikelen wordt ook gezegd dat de huidige wet i het geval dat een derde vast inschrijft op een kapitaalsverhoging met verplichting de effecten opnieuw aan de aandeelhouders af te staan, zo wordt geïnterpreteerd dat zij de N.I.M. niet toestaat de inschrijvingsrechten of de "scripts" te kopen.

Het ontwerp stelt twee voorwaarden voor die nieuwe wijzen van participatie :

.../...

1) De beslissing van de raad van beheer van de N.I.M. moet met twee derde meerderheid worden genomen.

Die voorwaarde is het gevolg van de opvatting dat de nieuwe wijzen voor het nemen van participaties moeten worden geacht uitzonderlijk te zijn vergeleken bij de vroegere.

Zoals de tekst is gesteld, is de gekwalificeerd meerderheid zelfs vereist ingeval de N.I.M. haar voorkeurrechten als vroeger aandeelhouder wenst uit te oef nen. De tekst ontslaat immers alleen van de voorwaarde dat de algemene vergadering haar goedkeuring **moet** verlenen, en niet van de verplichting om met een gekwalificeerde meerderheid te beslissen. Het is niet duidelijk waarom de beslissing, in dat geval, met een gekwa lificeerde meerderheid moet worden genomen.

2) "Goedkeuring van de algemene vergadering van de aandeelhouders van de naamloze vennootschap in wier kapitaal de N.I.M. overweegt een participatie te nemen of te verhogen". De vergadering doet uitspraa "ongeacht het eventueel stemrecht van de N.I.M. of van de erkende G.I.M.".

Krachtens artikel 2, § 2, van de wet is reeds de toestemming vereist van de vennootschap waarin de N.I.M. een participatie gaat nemen. Het ontwerp stelt hier een regel die afwijkt van de regelen betreffende de stemming in de naamloze vennootschappen. Ingeval een andere wijze van participatie wordt toegepast, zullen andere aandeelhouders dan de N.I.M. en de G.I.M. aan de stemming deelnemen.

.../...

b) Voortaan zal de N.I.M. "onder dezelfde voorwaarden als voor de aandelen" kunnen inschrijven op obligaties die in aandelen kunnen worden geconverteerd, dit wil zeggen, dat voor de inschrijving beide hierboven omschreven bijzondere regelen zullen gelden, met name de gekwalificeerde meerderheid in de raad van beheer en de stemming van de algemene vergadering, "ongeacht het stemrecht van de N.I.M. en van de erkende G.I.M.". Krachtens de hiervorenvermelde regelen zal, als de tekst van het ontwerp behouden blijft, de tweede voorwaarde niet, maar de eerste wel moeten worden vervuld, wanneer de N.I.M. op die obligaties inschrijft krachtens het voorkeurrecht dat aan de vroegere aandeelhouders is verleend.

III. De participaties welke de N.I.M. neemt, zijn tijdelijk. Als de N.I.M. en de G.I.M. ertoe besluiten zich van een participatie te ontdoen, moeten zij,krachtens artikel 8, eerste lid, van de wet, de aandelen eerst aan de aandeelhouders van de vennootschap aanbieden. De commentaar op de artikelen van het ontwerp wijst in verband met artikel 4 op het hinderlijke van die verplichting. Om dat te verhelpen, voert het ontwerp twee nieuwe regelen in :

a) De algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap kan, ongeacht de stemmen waarover de N.I.M. of de erkende G.I.M. beschikken, de N.I.M. of de G.I.M. van die verplichting ontslaan.

.../..

b) Als de N.I.M. of de G.I.M. de effecten hebben verkregen naar aanleiding van een openbare uitgifte of een openbaar aanbod, geregeld bij de artikelen 36 tot 39 van de wetten op de handelsvennootschappen en het koninklijk besluit nr 185 van 9 juli 1935, zijn zij niet gehouden de effecten die zij willen afstaan, eerst aan de aandeelhouders aan te bieden.

\+

\+ +

Na al deze overwegingen over de strekking van het ontwerp en over bepaalde interpretatiemoeilijkheden, is nog het een en ander op te merken over de manier waarop de voorgenomen wijzigingen in de wet moeten worden ingevoegd.

Artikel 2, § 1, van de wet bepaalt :

"De N.I.M. heeft ten doel de oprichting of uitbreiding van nijverheids- en handelsondernemingen te bevorderen door het nemen van tijdelijke participaties in naamloze vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de hoofdzetel in België gelegen is".

Het ontwerp vult dat artikel aan, enerzijds door aan die volzin toe te voegen dat de N.I.M. tot doel heeft "deel te hebben in de activiteiten van verenigingen, groepen, verenigingen voor studie of onderzoek, die gevormd zijn met het oog op het oprichten of het reorganiseren van ondernemingen", en anderzijds door in een tweede lid de mogelijkheid te scheppen om af te wijken van het tijdelijk karakter van de participaties.

.../...

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen he doel van de N.I.M. en de middelen die haar ter beschikkin worden gesteld om het maatschappelijk doel te bereiken.

TEKSTVOORSTEL.

Deze algemene uiteenzetting toont aan dat het ontwerp een wijziging aanbrengt in verband met het doel van de N.I.M. en enkele wijzigingen in verband met de middelen waarover zij beschikt.

De N.I.M. zal niet meer alleen tot doel hebben de oprichting of uitbreiding, maar ook de reorganisatie van nijverheids- en handelsondernemingen te bevorderen, zoals blijkt én uit de nieuw geboden mogelijkheid te tred in "verenigingen die gevormd zijn met het oog op het oprichten of het reorganiseren van ondernemingen", én uit de mogelijkheid om participaties te nemen op andere tijdstippen dan bij de oprichting van een vennootschap of bij kapitaalsverhoging (zie hieromtrent de memorie van toelichting, commentaar op artikel 2).

De middelen nu, bestaan niet meer alleen uit de inschrijving op een gedeelte van het kapitaal bij de oprichting van een vennootschap of bij een kapitaalsverhogi die in de toekomst niet meer noodzakelijk tijdelijke verrichtingen zullen zijn. Nieuwe middelen worden : het nemen van een participatie op andere tijdstippen, het "deelhebben aan verenigingen", het inschrijven op obligaties die in aandelen kunnen worden geconverteerd.

.../...

De Raad van State stelt voor, de tekst van de huidige wet grondiger te herwerken dan de Regering in haar ontwerp doet, om een duidelijker onderscheid te maken tussen, enerzijds, het doel van de N.I.M. en, anderzijds, haar middelen, die alle in eenzelfde paragraaf zullen worden ondergebracht.

Met inachtneming van hetgeen in de algemene opmerkingen is gezegd, stelt de Raad van State de volgende tekst voor, waarin ook een aantal niet nader te commentariëren vormwijzigingen zijn verwerkt.

"Artikel 1.-

Artikel 2, §§ 1, 2 en 3, van de wet van 2 april 1962 tot oprichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van erkende gewestelijke investeringsmaatschappijen, wordt door de volgende bepalingen vervangen :

"§ 1. De N.I.M. heeft tot doel de oprichting, de reorganisatie of de uitbreiding te bevorderen van nijverheids- en handelsondernemingen, opgericht in de vorm van naamloze vennootschappen naar Belgisch recht, waarvan de hoofdzetel in België gelegen is.

§ 2. Om dat doel te bereiken, kan de N.I.M. :

1° deel uitmaken van verenigingen, groepen, syndicaten voor studie of onderzoek, die gevormd zijn met het oog op het oprichten of het reorganiseren van ondernemingen ;

.../...

2° een gedeelte van het kapitaal inbrengen bij de oprichting van een vennootschap, deelnemen aan een kapitaalsverhogin of de inschrijvingsrechten uitoefenen die zij als vroeger aandeelhouder heeft verkregen ;

3° een participatie in het kapitaal op een andere wijze verkrijgen (1) ;

4° inschrijven op obligaties die in aandelen kunnen worden geconverteerd.

Die beslissingen worden door de raad van beheer genomen; in de onder 3° en 4° bedoelde gevallen beslist de raad met meerderheid van twee derde der uitgebrachte stemmen.

Voor inschrijving op converteerbare obligaties is die gekwalificeerde meerderheid niet vereist inzover de N.I.M. de voorkeurrechten uitoefent die zij als vroeger aandeelhouder heeft verkregen.

§ 2bis. Als de N.I.M. een vennootschap mede tot stand brengt, doet zij dat als oprichter en met toestemming van de oprichters.

In een reeds opgerichte vennootschap mag de N.I.M. geen participatie nemen of haar participatie niet verhogen dan met voorafgaande toestemming van de algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap.

.../...

---

(1) Onder voorbehoud van hetgeen hiervoren is opgemerkt.

De algemene vergadering beslist zonder dat de N.I.M. en de erkende G.I.M. aan de stemming mogen deelnemen .

§ 2ter. De participaties van de N.I.M. zijn tijdelijk, behoudens beslissing die de raad van beheer van de N.I.M. met twee derde meerderheid der stemmen neemt op het tijdstip dat zij in de vennootschap treedt.

§ 3. De participatie van de N.I.M. in het kapitaal van een naamloze vennootschap mag ten hoogste tachtig ten honderd van het kapitaal van die vennootschap bedragen .

Artikel 2.-

Artikel 8, eerste lid, van dezelfde wet wordt door de volgende bepalingen vervangen :

"De N.I.M. en de erkende G.I.M. mogen de hun participatie vertegenwoordigende effecten en de in aandelen converteerbare obligaties zonder enige beperking overdragen, na ze eerst bij voorkeur aan de aandeelhouders van de vennootschap te koop te hebben aangeboden.

Zij kunnen echter van die verplichting worden ontslagen bij beslissing van de algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap. De algemene vergadering beslist zonder dat de N.I.M. en de erkende G.I.M. aan de stemming mogen deelnemen.

De participaties door de N.I.M. en de G.I.M. verkregen naar aanleiding van een openbare uitgifte of een openbaar aanbod overeenkomstig de artikelen 36 tot 39 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen

.../...

en titel II van het koninklijk besluit nr 185 van 9 juli 1935, geïnterpreteerd en aangevuld door artikel 22 van de wet van 10 juni 1964, zijn niet onderworpen aan de beperkingen inzake overdraagbaarheid, bepaald in het eerste lid van dit artikel".

\+

\+ \+

OPMERKING BETREFFENDE DE OVEREENSTEMMING.

Als gevolg van de wijziging welke het ontwerp in artikel 8 van de wet aanbrengt, wordt het tweede lid van dat artikel het vierde lid. In artikel 11, § 1, van de wet wordt echter verwezen naar het tweede lid van artikel 8 ; artikel 11, § 2, verwijst naar artikel 8,"leden 1 en 2". Die verwijzingen moeten dus worden aangepast.

De tekst van artikel 11 van de wet van 2 april 1962 verwijst naar de belastingbepalingen van vóór de wet van 20 november 1962, houdende hervorming van de inkomstenbelastingen. Die tekst verleent in sommige gevallen vrijstelling van de thans vervangen bedrijfsbelasting en verbindt daaraan voorwaarden die gesteld zijn in sommige artikelen van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen. Genoemd artikel 11 is niet opgenomen bij de bepalingen die gecoördineerd zijn door het koninkli besluit van 26 februari 1964 tot coördinatie van de wetsbepalingen betreffende de inkomstenbelastingen.

.../...

In artikel 11 van de wet van 2 april 1962, zouden de wijzigingen moeten worden aangebracht die nodig zijn ofw wegens de wijziging van de belastingregeling, ofwel wegens de veranderingen welke het koninklijk besluit van 26 februari 1964 heeft aangebracht in de nummering van de artikelen van de vroegere gecoördineerde wetten.

OBSERVATIONS GENERALES.

Aux termes de la loi du 2 avril 1962 la Société nationale d'investissements "a pour objet de favoriser la création ou l'extension d'entreprises industrielles et commerciales par des prises de participation temporaires dans des sociétés anonymes de droit belge dont le principal établissement est en Belgique".

Elle a été créée notamment en vue de remédier à une lacune de notre structure financière, "savoir l'absence d'organismes habilités à prendre des participations non pas dans un but de contrôle et de gestion des sociétés auxquelles elles sont afférentes, mais en vue de les replacer sur le marché"(1).

I. Pour conserver à la S.N.I. son caractère d'organisme de financement des capitaux à risque (2), le législateur a prévu que ses participations ne pourront être que temporaires.

L'exposé des motifs du projet soumis au Conseil d'Etat explique "qu'une participation du secteur public dans le transport et la distribution du gaz naturel en Belgique s'impose". Le Gouvernement souhaite que cette participation puisse être prise par la S.N.I. Aussi propose-t-il de modifier la loi de manière à en donner la possibilité à la S.N.I.

.../..

(1) Exposé des motifs, Sénat, Session extraordinaire 1961, Doc. 161, p. 4.

(2) Chambre des Représentants, Rapport, Doc. 291 (1961-19 n° 3.

On ne trouve cependant pas dans le projet une disposition qui règle le cas particulier de la distribution du gaz naturel mais une disposition générale modificative du système antérieur. Le Gouvernement souhaite, en effet, que la S.N.I. puisse prendre dans d'autres cas également des participations non temporaires.

A l'avenir, les participations de la S.N.I. demeureront, en principe, temporaires, mais "Le conseil d'administration de la S.N.I. peut, à la majorité des deux tiers des voix, déroger au caractère temporaire des participations" (article 1er, alinéa 2).

"Cette modification, - explique l'exposé des motifs, - tout en sauvegardant l'aspect originel de l'institution doit lui permettre d'être associée durablement aux initiatives d'intérêt général". De la rédaction de l'article et de ce commentaire de l'exposé des motifs, il résulte que la possibilité de prendre des participations durables n'est pas limitée nécessairement au cas des sociétés d'économie mixte.

La disposition citée ci-dessus appelle deux observations.

1) Elle est susceptible de deux interprétations.

Prise isolément, cette disposition permet au conseil d'administration de la S.N.I. de déroger en tout temps, par une décision prise à une majorité qualifiée, au caractère temporaire de la participation et de décider ainsi de garder définitivement les titres en portefeuille.

.../...

Dans une seconde interprétation, on rapprochera cette disposition de l'article 2, § 2, de la loi, aux termes duquel les prises de participation ne peuvent être effectuées que lors de la constitution d'une société ou lors d'une augmentation de capital, et ce du consentement des fondateurs ou de l'assemblée générale. Les fondateurs ou l'assemblée générale doivent donc connaître la décision du conseil d'administration de la S.N.I. au moment où ils donnent leur consentement. Il en résulte que la décision de dérogation est prise au moment où la S.N.I. va prendre sa participation. Le conseil d'administration de la S.N.I. ne pourrait, après que la S.N.I. a pris sa participation, renoncer au caractère temporaire.

Il appartiendra au Gouvernement de préciser l'interprétation qui correspond à ses intentions.

Il conviendrait que la rédaction du texte élimir toute possibilité de divergence d'interprétation.

2) Le conseil d'administration de la S.N.I. peut à la majorité des deux tiers, "déroger au caractère temporaire des participations".

D'après les explications fournies par le délégué du Gouvernement, cette disposition a pour seul effet de dispenser la S.N.I. de l'obligation de céder ultérieuremer sa participation, sans toutefois l'obliger à la conserver indéfiniment.

.../...

Une participation permanente de la S.N.I. pourrait cependant s'imposer en certaines circonstances, dans les cas où, vu la nature de l'entreprise, une participation permanente des capitaux publics serait considérée comme indispensable.

II. Le deuxième objectif que poursuit le projet est d'étendre les moyens d'action de la S.N.I.

1) Les dispositions actuelles permettent uniquement à la S.N.I. de prendre des participations dans des sociétés anonymes. Le Gouvernement estime nécessaire que la S.N.I. puisse entrer dans les associations, syndicats, groupes d'études ou de recherche que les personnes ou les groupes promoteurs d'entreprises nouvelles sont souvent amenés à former avant de pouvoir constituer une société.

2) Les prises de participation ne peuvent être effectuées que lors de la constitution d'une société ou lors d'une augmentation de capital (article 2, § 2, de la loi du 2 avril 1962).

L'article 2 du projet "élargit les possibilités pour la S.N.I. d'entrer dans une société anonyme" (commentaire des articles, article 2).

Il élargit cette possibilité de deux manières :

.../...

a) En ajoutant à l'article 2, § 2, de la loi la disposition suivante :

"Toutefois, d'autres modes de participation ou d'augmentation de la participation par la S.N.I. dans le capital des sociétés anonymes visées au paragraphe qui précède sont autorisés moyennant :

1° ... (majorité qualifiée du conseil d'administration)

2° ... (consentement de la société)".

La nouvelle disposition permettra la reprise de la participation d'autres actionnaires. Ce rachat ne doit pas nécessairement être lié à une augmentation de capital. Le commentaire des articles ne précise pas si la S.N.I. pourrait acquérir une participation par achats d'actions en bourse. Le texte n'exclut pas cette possibilité.

La nouvelle disposition permettra aussi "une participation plus aisée de la S.N.I. à des augmentations de capital de sociétés dont les titres sont cotés en Bourse" (commentaire des articles, page 5). Le commentaire des articles expose que dans le cas d'une augmentation de capital prise ferme par un tiers avec obligation de rétrocéder les titres aux actionnaires, la loi actuelle est interprétée comme ne permettant pas à la S.N.I. d'acquérir les droits de souscription ou les "scripts".

Le projet soumet ces nouveaux modes de participation à deux conditions.

1) La décision du conseil d'administration de la S.N.I. doit être prise à la majorité des deux tiers.

.../...

Cette condition découle de la conception que ces nouveaux modes de prise de participation doivent être considérés comme exceptionnels par rapport aux anciens modes d'intervention.

Tel qu'il est rédigé, le texte exige même la majorité qualifiée dans le cas où la S.N.I. veut utiliser les droits de préférence que lui confère sa qualité d'ancien actionnaire. En effet, le texte dispense uniquement de la condition du consentement de l'assemblée générale. Il ne dispense pas de l'obligation de décider à une majorité qualifiée. On n'aperçoit pas le motif pour lequel, dans ce cas, la décision doit être prise à la majorité qualifiée.

2) "Le consentement de l'assemblée générale des actionnaires de la société anonyme dans le capital de laquelle la S.N.I. envisage de prendre ou d'augmenter une participation". L'assemblée statue compte non tenu du droit de vote éventuel de la S.N.I. ou des S.R.I. agréées.

L'article 2, § 2, de la loi exige déjà le consentement de la société dans laquelle la S.N.I. va prendre une participation. Le projet établit ici une règle de dérogation aux règles du vote dans les sociétés anonymes. Dans les cas des "autres modes de participation", participeront au vote les actionnaires autres que la S.N.I. et les S.R.I.

.../...

b) A l'avenir, la S.N.I. pourra souscrire des obligation convertibles en actions "dans les mêmes conditions qu des actions", c'est-à-dire que la souscription sera soumise aux deux règles spéciales décrites ci-dessus, à savoir la majorité qualifiée au sein du conseil d'administration, et le vote de l'assemblée générale, compte non tenu du droit de vote de la S.N.I. et des S.R.I. agréées. En application des règles énoncées plus haut, il y aura dispense de la deuxième condition mais non de la première si le texte du projet est main tenu, lorsque la S.N.I. souscrira en faisant usage du droit de préférence octroyé aux anciens actionnaire

III. Les participations que prend la S.N.I. sont de nature temporaire. Quand la S.N.I. et les S.R.I. décident de se défaire d'une participation, elles doivent, en vertu de l'article 8, alinéa 1er, de la loi, offrir préalablement les actions aux actionnaires de la société. Le commentaire des articles du projet décrit à propos de l'article 4, les inconvénients de cette obligation. Pour y remédier, le projet adopte deux nouvelles règles :

a) L'assemblée générale des actionnaires de la société compte non tenu des voix revenant à la S.N.I. ou aux S.R.I. agréées, pourra décharger la S.N.I. ou les S.R.I. de cette obligation.

b) Lorsque la S.N.I. ou les S.R.I. auront acquis les titres à l'occasion d'une émission ou offre publique régie par les articles 36 à 39 des lois sur les sociétés commerciales et l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935, elles ne sont pas tenues de présenter d'abord aux actionnaires les titres qu'elles veulent céder.

+

+ +

.../...

A ces considérations qui exposent la portée du projet ainsi que certaines difficultés d'interprétation, il convient d'ajouter quelques observations au sujet de la méthode à suivre pour introduire dans la loi les modifications souhaitées.

L'article 2, § 1er, de la loi porte :

"La S.N.I. a pour objet de favoriser la création ou l'extension d'entreprises industrielles et commerciales par des prises de participation temporaires dans des sociétés anonymes de droit belge dont le principal établissement est en Belgique".

Le projet complète cet article, d'une part, en ajoutant à cette phrase que la S.N.I. a pour objet de "participer aux activités d'associations, groupes, syndicats d'études ou de recherche constitués en vue de la création ou de la réorganisation d'entreprises", d'autre part, en introduisant dans un deuxième alinéa, la possibilité de déroger au caractère temporaire des participations.

Il convient de distinguer l'objet de la S.N.I. et les moyens mis à la disposition de la S.N.I. pour réaliser l'objet social.

PROPOSITION DE TEXTE.

L'exposé général qui a été fait ci-dessus, montre que le projet apporte une modification quant à l'objet de la S.N.I. et plusieurs modifications quant aux moyens d'action dont elle dispose.

.../...

L'objet de la S.N.I. ne sera plus uniquement de favoriser la création ou l'extension d'entreprises industrielles et commerciales. Il sera également de favoriser la réorganisation de telles entreprises, ainsi que l'indiquent et la possibilité nouvelle de participer à des syndicats "constitués en vue de la création ou de la réorganisation d'entreprises" et la possibilité d'acquérir des participations à d'autres moments que lors de la constitution d'une société ou lors de l'augmentation du capital (voir sur ce point l'exposé des motifs, commentaire de l'article 2).

Quant aux moyens d'action, ils ne comportent plus uniquement la souscription d'une partie du capital lors de la constitution d'une société ou lors d'une augmentation de capital , opérations qui à l'avenir n'auront plus nécessairement un caractère temporaire. Les moyens d'action comporteront, en outre, la prise d'une participation à d'autres moments, la participation à des syndicats, la souscription d'obligations convertible en actions.

Le Conseil d'Etat propose de remanier le texte de la loi actuelle plus profondément que le fait le Gouvernement afin de mieux distinguer, d'une part, l'objet de la S.N.I. et, d'autre part, ses moyens d'action, qui seront regroupés dans le même paragraphe.

Compte tenu des considérations énoncées dans le observations générales, le Conseil d'Etat propose le text suivant dans lequel ont été introduites également quelques modifications de forme qui ne nécessitent pas de commentaire.

.../...

Article 1er.-

L'article 2, §§ 1er, 2 et 3, de la loi du 2 avril 1962 constituant une Société nationale d'investissement et des Sociétés régionales d'investissement agréée est remplacé par les dispositions suivantes :

"§ 1er. La S.N.I. a pour objet de favoriser la création, la réorganisation ou l'extension d'entreprises industrielles et commerciales constituées sous la forme de sociétés anonymes de droit belge, dont le principal établissement est en Belgique.

§ 2. En vue de la réalisation de cet objet, la S.N.I. peut :

1° faire partie d'associations, groupes, syndicats d'étude ou de recherche, constitués en vue de la création ou de la réorganisation d'entreprises;

2° apporter une partie du capital lors de la constitution d'une société, prendre part à une augmentation de capital ou exercer les droits de souscription acquis en qualité d'ancien actionnaire;

3° acquérir d'une autre manière une participation dans le capital; (1)

4° souscrire des obligations convertibles en actions.

.../...

(1) Sous réserve des remarques faites ci-dessus.

Ces décisions sont prises par le conseil d'adm nistration; dans les cas visés au 3° et au 4°, celui-ci statue à la majorité des deux tiers des suffrages exprim

La souscription d'obligations convertibles n'e pas soumise à cette majorité qualifiée dans la mesure où la S.N.I. exerce des droits de préférence acquis en qual d'ancien actionnaire,

§ 2bis. Lorsque la S.N.I. intervient à la cons tution d'une société, elle le fait en qualité de fondate et du consentement des fondateurs.

La S.N.I. ne peut prendre une participation ou augmenter sa participation dans une société déjà constituée que du consentement préalable de l'assemblée généra des actionnaires de la société. L'assemblée générale délibère sans que la S.N.I. et les S.R.I. agréées soient admises à participer au vote.

§ 2ter. Les participations de la S.N.I. sont temporaires, sauf décision prise par le conseil d'administration de la S.N.I. à la majorité des deux tiers des voix au moment où elle entre dans la société.

§ 3. La participation de la S.N.I. dans le capital d'une société anonyme peut s'élever au maximum à quatre-vingts pour cent du capital de celle-ci.

.../...

Article 2.-

L'article 8, alinéa 1er, de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

"La S.N.I. et les S.R.I. agréées peuvent céder sans restriction les titres représentatifs de leur participation ainsi que les obligations convertibles en action après les avoir préalablement offerts en vente par préférence aux actionnaires de la société.

Elles peuvent cependant être déchargées de cette obligation par une décision de l'assemblée générale des actionnaires de la société. L'assemblée générale délibère sans que la S.N.I. et les S.R.I. agréées soient admises à participer au vote.

Les participations acquises par la S.N.I. et les S.R.I. à l'occasion d'une émission ou d'une offre publique régie par les articles 36 à 39 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales et le titre II de l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935 interprété et complété par l'article 22 de la loi du 10 juin 1964, ne sont pas assujetties aux restrictions de cessibilité définies par l'alinéa 1er du présent article".

+

+ +

.../....

OBSERVATION DE CONCORDANCE.

A la suite de la modification par le projet de l'article 8 de la loi, l'alinéa 2 de cet article deviend l'alinéa 4. Or, à l'article 11, § 1er, de la loi, il est fait référence à l'alinéa 2 de l'article 8; l'article 11 § 2, se réfère à l'article 8, alinéas 1er et 2. Ces références doivent donc être adaptées.

La rédaction de l'article 11 de la loi du 2 avril 1962 se réfère aux dispositions fiscales antérieures à la loi du 20 novembre 1962, portant réforme des impôts sur les revenus. Elle exonère dans certains cas de la taxe professionnelle, aujourd'hui remplacée, en posant des conditions contenues dans certains articles des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus. Cet article 11 ne figure pas parmi les dispositions qui ont été coordonnées par l'arrêté royal du 26 février 1964 portant coordination des dispositions légales relatives aux impôts sur les revenus.

Il s'indique d'apporter à l'article 11 de la loi du 2 avril 1962, les modifications qui seraient nécessaires soit en raison de la modification du régime fiscal, soit en raison des changements que l'arrêté royal du 26 février 1964 a apportés à la numérotation des articles des anciennes lois coordonnées.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE, staatsraad, voorzitter,
Messieurs : conseiller d'Etat, président,

H. BUCH, staatsraden,
P. VERMEULEN, conseillers d'Etat,

G. VAN HECKE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. DE MEYER, assesseurs de la section de législation,

Mevrouw : J. DE KOSTER, adjunct-griffier, griffier.
Madame : greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. MAROY, auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. P. MAROY, auditeur.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.